Lietas Nr. A420309413
Lietas arhīva Nr. A42-00575-14/14

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2014.gada 5.februārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja Līga Hāzenfuse,
tiesnese Sandija Audzere,
tiesnese Launa Paegļkalna,

piedaloties pieteicējas SIA „/Nosaukums C/" pārstāvjiem /pers. E/, /pers. F/,
atbildētāja – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Iepirkumu uzraudzības biroja pārstāvei /pers. G/,
līdzatbildētāja Liepājas pilsētas domes pārstāvēm /pers. H/, /pers. I/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „/Nosaukums C/" pieteikuma par Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2013.gada 28.janvāra lēmuma Nr.4-1.2/13-29 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Liepājas pilsētas pašvaldība (turpmāk arī – Pasūtītājs) izsludināja atklātu konkursu „Par tiesībām veikt skaņas signālu ar reljefo virziena indikatoru vājredzīgajiem piegādi un uzstādīšanu projekta „Zirņu – Ganību ielu rekonstrukcija un pieslēguma Zemnieku ielai izbūvei (Dienvidu pieslēgums Liepājas ostai)" ietvaros" (identifikācijas Nr.LPP 2012/109/KF) (turpmāk – Konkurss) un apstiprināja Konkursa nolikumu (*lietas 28. – 45.lapa*).

SIA „/Nosaukums C/" vēlējās piedalīties Konkursā, tādēļ Iepirkumu uzraudzības birojam (turpmāk – IUB vai atbildētājs) iesniedza iebildumus par Konkursa nolikuma prasībām (*lietas 19. – 23.lapa*).

Ar IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2013.gada 28.janvāra lēmumu Nr.4-1.2/13-29 (turpmāk – Lēmums) (*lietas 7. – 13.lapa*) atļauts pasūtītājam – Liepājas pilsētas pašvaldībai – turpināt iepirkuma procedūru un slēgt iepirkuma līgumu Konkursā un atstātas spēkā apstrīdētās Konkursa nolikuma prasības.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Pieteicējai nav pamata uzskatīt, ka Pasūtītājs, pamatojoties uz Konkursa nolikuma 2.3.5.punktu, būtu tiesīgs prasīt darbu izpildi, kas nav minēti Konkursa nolikumā, un vienlaikus norāda, ka Pasūtītājam nav tiesību, šo normu interpretējot, prasīt ar definētajiem uzdevumiem nesaistītu darbu veikšanu.

Lēmumā secināts, ka minētā Konkursa nolikuma norma pati par sevi ir deklaratīva, līdz ar to pēc būtības tā neietekmē pretendentu rīcību, sagatavojot piedāvājumus, proti, ja pretendents darbojas konkrētajā jomā, tam neatkarīgi no tā, vai Pasūtītājs ir vai nav norādījis, ka ir jānodrošina programmnodrošinājums, veicamo darbu izpildei visādā ziņā būs jānodrošina arī programmnodrošinājums, ja tāds nepieciešams Konkursā noteikto darbu veikšanai, piemēram, saistībā ar Konkursa nolikuma 2.3.3.punkta prasības izpildi.

[1.2] Par Konkursa nolikuma 2.4.3.punkta prasībām attiecībā uz skaņas signālu Lēmumā norādīts turpmākais.

Lēmumā konstatēts, ka iepirkuma komisija 2013.gada 16.janvārī ir veikusi Konkursa nolikuma grozījumus, iekļaujot normu, kas noteic, ka skaņas signāliem jābūt identiskiem tiem, kādi tie jau uzstādīti projekta „Zirņu – Ganību ielu rekonstrukcija un pieslēguma Zemnieku ielai izbūve (Dienvidu pieslēgums Liepājas ostai)" ietvaros izbūvētajos luksoforu objektos, kas ir ar pilotsignālu, ko Pasūtītāja pārstāvji apstiprināja arī iesnieguma izskatīšanas sēdes laikā. No Lēmuma izriet, ka Pasūtītājs ir atbildējis uz pieteicējas jautājumu, tai skaitā grozot Konkursa nolikumu un iekļaujot 2.4.10.punktu, un strīds pēc būtības vairs nepastāv.

[1.3] Par konkursa nolikuma 3.2.5. un 3.3.4.punkta prasībām attiecībā uz nepieciešamajiem sertifikātiem Lēmumā konstatēts turpmākais.

Lēmumā norādīts, ka pieteicējas iesniegumā minētais Latvijas energostandarts LEK 025 attiecināms uz Latvijas Republikā izvietotām ekspluatācijā esošām elektroietaisēm ar spriegumu 50 V un lielāku; standarts nosaka galvenās organizatoriskās un tehniskās prasības, veicot darbus elektroietaisēs, un šo prasību ievērošana nodrošina drošu darbu veikšanu elektroietaisēs, un, tā kā LEK 025 ir Latvijas Elektrotehniskās komisijas izdots dokuments, tam nav saistoša jeb obligāta rakstura. Turklāt arī pašā LEK 025 ir noteikts, ka energostandartu piemērošana ir brīvprātīga. Minēto paredz arī Standartizācijas likums, proti, ka standartu piemērošana ir brīvprātīga (13.panta pirmā daļa) un ka obligāti piemērojamus Latvijas nacionālos standartus nosaka Ministru kabinets (13.panta otrā daļa).

Tādējādi Pasūtītājam nav nekāda pamata Konkursa nolikumā kā obligātu paredzēt minēto LEK standartu, taču tā izmantošanu līguma izpildei jebkurā gadījumā pieteicēja ir tiesīga paredzēt. No Lēmuma izriet, ka saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 40.panta pirmo daļu pasūtītājs var pieprasīt pierādījumus tam, ka attiecīgais piegādātājs ir reģistrēts, licencēts vai sertificēts atbilstoši attiecīgās valsts normatīvo aktu prasībām.

Tāpat Lēmumā attiecībā uz pieteicējas iebildumu Pasūtītāja sniegtajā atbildē par Konkursa nolikuma 3.3.4.punkta sasaisti ar 3.2.4. un 3.2.5.punktu norādīts, ka nolikuma 3.2.4. un 3.2.5.punktā (attiecībā uz sertifikātu nepieciešamību darbu veikšanai) noteiktas pretendentam izvirzītās prasības, bet 3.3.4.punktā ir noteikti pretendenta atlasei iesniedzamie dokumenti (sertifikāti un apliecinājumi par dalību līgumā).

Vienlaicīgi Lēmumā norādīts, ka, tā kā Pasūtītājs ar Konkursa nolikuma grozījumiem ir iekļāvis 3.2.6.punktu, kas nosaka apakšuzņēmēja pienākumu būt sertificētam attiecīgo darba daļu veikšanai, nav pamatota pieteicējas norāde, ka nav saprotamas nolikumā noteiktās prasības apakšuzņēmējiem. Turklāt arī Konkursa nolikuma 3.2.1.7.punktā ir paredzēti nosacījumi attiecībā uz piesaistītajiem apakšuzņēmējiem.

[2] 2013.gada 15.februārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „/Nosaukums C/" pieteikums, kurā lūgts atcelt Lēmumu.

Pieteicēja atsaucas uz Publisko iepirkumu likuma 17.panta otro daļu.

Pieteikumā norādīts, ka ne IUB, ne Pasūtītājs nav atbildējušas uz galveno jautājumu – saskaņā ar kuriem normatīvajiem aktiem, neskaitot Latvijas energostandartu LEK, būs jāveic līgumā paredzētie darbi.

Pieteicējas ieskatā ar Konkursa nolikumā iekļautajām specifikācijām pastāv riski darbu izpildē.

Tāpat Konkursa nolikumā iekļauta prasība, lai iespējamā pretendenta rīcībā būtu sertificēti speciālisti darbu veikšanai elektroietaisēs. Pieteicēja norāda, ka šādu sertifikātu iegūšanas kritēriji Latvijā ir Latvijas energostandarti LEK. Šāda prasība būtu pamatota, ja vien Pasūtītājs nenoliegtu obligātu Latvijas energostandartu LEK pielietošanu tās valdījumā esošajās ietaisē. Līdz ar to pieteicējai nav saprotams, kādēļ darbu izpildē būtu nepieciešami speciālisti, kuri sertificēti pēc kritērijiem, kuri Pasūtītājam nav obligāti.

[3] 2013.gada 25.martā saņemtajos atbildētāja rakstveida paskaidrojumos IUB pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem. Papildus norādīts, ka tas, ka Pasūtītājs kā obligātus nav noteicis Latvijas energostandartu LEK, ja neviens normatīvais akts šādu darbu izpildi neregulē, nevar tikt vērtēts kā pārkāpums Publisko iepirkumu likuma izpratnē.

[4] 2013.gada 27.martā saņemtajos līdzatbildētājas rakstveida paskaidrojumos Liepājas pilsētas pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu. Papildus norādīts, ka pieteicēja pieteikumā nepamatoti atsaucas uz Publisko iepirkumu likuma 17.panta otro daļu, kas nosaka tehniskās specifikācijas sastādīšanas nosacījumu būvdarbu līgumiem, jo Konkursa priekšmets ir piegādes līgums, nevis būvdarbu līgums.

Liepājas pilsētas dome norāda, ka visas nolikumā un tā pielikumos izvirzītās prasības attiecībā uz pretendentu kvalifikāciju un līguma izpildes noteikumiem ir pietiekamas, lai tiktu nodrošināta kvalitatīva līguma izpilde, tajā skaitā ievēroti nepieciešamie drošības noteikumi attiecībā uz darbu ar elektroietaisēm.

Latvijas energostandarti LEK nav normatīvais akts, un to piemērošana ir brīvprātīga. Jebkurš izpildītājs, organizējot savu darbu elektroietaisēs, var brīvi izvēlēties, vai vadīties no minētajiem LEK standartiem vai savu darbu organizēt atšķirīgā veidā.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis pieteikumā izteikto prasījumu uzturēja. Pieteicējas pārstāvis norādīja, ka šis ir vienīgais iepirkums, kurā tiek noliegta energostandarta lietošana. Apkalpojot luksoforus, būtu jāievēro standarti, kas attiecas uz luksoforu objektiem. Uzskata, ka nedrīkst būt nolikums, kas darbā ar elektroietaisēm pieļauj neievērot Latvijas energostandartus.

[6] Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina un uzturēja Lēmumā un paskaidrojumā minētos argumentus. Papildus norādīja, ka, izskatot apstrīdēšanas iesniegumu, nebija pamata secināt, ka Konkursa nolikumā izvirzītās prasības būtu pretrunā Publisko iepirkumu likumam.

[7] Līdzatbildētāja pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka, organizējot iepirkumu, Pasūtītājs vadījās pēc speciālās tiesību normas – Publisko iepirkumu likuma. Pasūtītājs nevar paplašināt to, ko Ministru kabinets vai Saeima ir uzskatījusi par obligāti ievērojamu kādā jomā. Konkursā piedalījās divi pretendenti, un tieši pieteicēja kļuva par līguma izpildītāju. Attiecībā uz Konkursa nolikumā izvirzīto prasību pēc sertifikātiem licencēm, paskaidroja, ka tā ir tieša atsauce uz Publisko iepirkumu likuma 40.pantu.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus un tiesas sēdē procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatotību, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[9] Tiesa konstatē, ka pieteicējas mērķis, vēršoties ar pieteikumu tiesā, bija panākt IUB lēmuma, ar kuru atļauts Pasūtītājam turpināt iepirkuma procedūru un slēgt iepirkuma līgumu, atcelšanu.

Administratīvā procesa likuma 70.panta trešā daļa noteic, ka administratīvais akts ir spēkā tik ilgi, līdz to atceļ, izpilda vai vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu.

Kā tika noskaidrots tiesas sēdē, Konkurss ir noslēdzies, par uzvarētāju atzīta pieteicēja un ar pieteicēju noslēgtais līgums ir izpildīts. Ņemot vērā minēto, secināms, ka Iepirkumu uzraudzības biroja Lēmums ir izpildīts, līdz ar to šīs lietas ietvaros vairs nevar lemt par Lēmuma atcelšanu, bet gan ir vērtējams Lēmuma tiesiskums.

[10] Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – PIL) 51.panta pirmajā daļā noteikts, ka, pirms tiek publicēts paziņojums par līgumu, atklātam konkursam tiek sagatavots konkursa nolikums. Minētā tiesību norma cita starpā noteic, ka nolikumā ietver tehniskās specifikācijas, prasības attiecībā uz pretendenta iespējām veikt profesionālo darbību, pretendenta saimnieciskajam un finansiālajam stāvoklim un tehniskajām un profesionālajām spējām noteiktās prasības, saskaņā ar šā likuma 43. un 44.pantu noteiktās prasības, kā arī iesniedzamo informāciju, kas nepieciešama, lai pretendentu novērtētu saskaņā ar minētajām prasībām.

Pamatojoties uz minēto, Pasūtītājs sagatavoja Konkursa nolikumu un noteica pretendentiem izvirzāmās prasības.

Konkursa nolikuma 3.2.5.punkts noteica, ka pretendentu piesaistītajiem apakšuzņēmējiem ir visi nepieciešamie sertifikāti, licences un atļaujas piedāvājumā norādīto darbu daļu veikšanai, bet saskaņā ar 3.3.4.punktu pretendentu atlasei bija jāiesniedz sertificēta speciālista sertifikāta kopija un apliecinājums par dalību līguma izpildē, ja Konkursa rezultātā līguma slēgšanas tiesības tiktu piešķirtas pretendentam.

[11] Pieteicēja ar iesniegumu vērsās IUB, iebilstot pret vairākām Konkursa nolikuma prasībām, tostarp arī pret augstāk izvirzītajām prasībām. Savukārt tiesas sēdē pieteicējas pārstāvja galvenie iebildumi bija vērsti uz to, ka Konkursa nolikumā nav izvirzīta prasība pielietot Latvijas energostandartu LEK 025, kā arī pret nolikumā iekļauto prasību, lai iespējamā pretendenta rīcībā būtu sertificēti speciālisti darbu veikšanai elektroietaisēs.

Līdz ar to turpmāk noskaidrojams, vai Pasūtītājam bija pienākums Konkursa nolikumā iekļaut prasību pēc Latvijas energostandarta LEK 025 pielietošanas un vai Konkursa nolikumā izvirzītās prasības attiecībā uz sertificētiem speciālistiem ir

pamatotas.

[12] Enerģētikas likuma 76.panta trešajā daļā noteikts, ka energoapgādes objektu ekspluatācijas organizatoriskās, tehniskās un drošības prasības nosaka energostandartos. Obligāti piemērojamos energostandartus apstiprina Ministru kabinets. Arī Standartizācijas likuma 13.panta otrā daļa noteic, ka Ministru kabinets var noteikt obligāti piemērojamus Latvijas nacionālos standartus. Turklāt saskaņā ar šī panta pirmo daļu standartu piemērošana ir brīvprātīga.

Tātad no minētās tiesību normas izriet, ka par obligāti piemērojamajiem energostandartiem ir atzīstami tie, kurus par obligātiem ir noteicis Ministru kabinets.

Pārbaudot, vai Latvijas energostandarts LEK 025 ir obligāti piemērojams energostandarts, tiesa neatrod nevienu tiesību normu, kas šādu prasību noteiktu.

Tiesa konstatē, ka tas ir Latvijas Elektrotehniskās komisijas izdots dokuments, kas nosaka galvenās organizatoriskās un tehniskās prasības, veicot darbus elektroietaisēs. Minētajam dokumentam nav saistoša rakstura, turklāt arī pašā LEK 025 ir noteikts, ka energostandartu piemērošana ir brīvprātīga *(skatīthttps://www.google.lv/search?site=&source=hp&q=Latvijas+energostandarts+LEK+025&oq=Latvijas+energostandarts+LEK+025&gs_l=hp.3...1476.17480.0.19438.33.20.0.13.13.0.135.1263.19j1.20.0....0...1c.1.32.hp..4.29.1070.fJ7YMGfXh4&biw=1536&b*

Pamatojoties uz minēto, secināms, Latvijas energostandarts LEK 025 nav ar likumu vai Ministru kabineta noteikumiem noteikts obligāti piemērojams energostandarts. Tādējādi Pasūtītājam nebija pamata Konkursa nolikumā Latvijas energostandartu LEK 025 iekļaut kā obligātu prasību.

[13] Vērtējot Konkursa nolikumā iekļauto prasību, lai iespējamā pretendenta rīcībā būtu sertificēti speciālisti darbu veikšanai elektroietaisēs, tiesa norāda turpmāk minēto.

Kā pamatoti norādīts Lēmumā, saskaņā ar PIL 40.panta pirmo daļu Pasūtītājs var pieprasīt pierādījumus tam, ka attiecīgais piegādātājs ir reģistrēts, licencēts vai sertificēts atbilstoši attiecīgās valsts normatīvo aktu prasībām.

Savukārt saskaņā ar PIL 37.panta pirmo daļu Pasūtītājs atlasa kandidātus un pretendentus saskaņā ar šā likuma 40., 41., 42., 43. un 44.pantā noteiktajām kvalifikācijas prasībām, pārbauda piedāvājumu atbilstību iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām un izvēlas piedāvājumu vai piedāvājumus saskaņā ar noteikto piedāvājuma izvēles kritēriju.

Tādējādi Pasūtītājam ir tiesības, ievērojot PIL 2.pantā noteiktos piegādātāju brīvas konkurences un vienlīdzīgas un taisnīgas attieksmes pret tiem principus, noteikt pretendentam izvirzāmas kvalifikācijas prasības. Un tieši pašam pasūtītājam ir vislabāk zināms, kādas prasības tas vēlas izvirzīt pretendentiem.

Turklāt Ministru kabineta 2003.gada 8.jūlija noteikumu Nr.383 „Noteikumi par būvprakses un arhitekta prakses sertifikāta piešķiršanu, reģistrēšanu un anulēšanu" pielikumā ir pievienots saraksts, kurā norādītas sertificēšanas jomas, kurās tiek izsniegti arhitekta prakses vai būvprakses sertifikāti. Saskaņā ar šī pielikuma 2.4.8.punktu elektroietaišu izbūves darbu vadīšana un būvuzraudzība ir kā izdalīta atsevišķa sertificēšanas joma.

Ņemot vērā, ka Pasūtītāja izsludinātais Konkurss vistiešākajā veidā ir saistīts ar elektroietaišu izbūves (pārbūves) darbu vadīšanu, tad atzīstams, ka Nolikuma 3.2.5. un 3.3.4.punktos izvirzītās prasības ir pamatotas.

[14] Pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, savukārt pieteicējas pieteikums noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu un 289. – 291.pantu un Publisko iepirkumu likuma 85.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA „/Nosaukums C/" pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2013.gada 28.janvāra lēmuma Nr.4-1.2/13-29 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Hāzenfuse

Tiesnese S.Audzere

Tiesnese L.Paegļkalna